

Spectabiles, honorabiles, cives, alumni alumnaeque, ceterique amici carissimi, vážené dámy a pánové, milí hosté,

když tady tak sedím, tak se mi chce se vás zeptat: Tak co, jakých bylo těch 25 let od doby, kdy jste tu promovali? Myslím, že ani jiná otázka směřující k času nemůže na této univerzitě a v této aule zaznít, když zde sedíte právě vy. Když jste promovali, psal s rok 2001. Celosvětově ten rok zůstane spojen s teroristickým útokem na tzv. dvojčata v New Yorku. To rozhodně nebylo nic, o co by člověk stál, a tento teroristický útok předznamenal to, co se bude dít v následujících letech, a vlastně až do současnosti. Takže čas celých těch 25 let. Když jste v tom roce promovali, letěla móda tzv. bokovek, tedy džínů a sukní s extrémně nízkým pasem. To byla tehdy naprostá nutnost, abyste byli tzv. in. No vidíte, zkuste si to dát na sebe dnes. Pro vaše děti budete těžké fosilní retro a vyzvou vás, abyste se rychle převlékli, a to nejen proto, že dnes frčí pravý opak: oversized a široké stříhy – široké „baggy“ džíny, kalhoty s vysokým pasem. Možná by vám i řekli: Nedělej mi ostudu. Když tady v této aule zpívala letos 27. dubna Jana Kischner duet *Bude mi lehká zem*, který natočila s Petrem Hapkou, uvědomil jsem si, že ta píseň má přesně tolik let, kolik uběhlo od doby vaší promoce. A k tomu se v roce 2001 udál velký comeback Heleny Vondráčkové s písní *Dlouhá noc*. No, těch 25 let byla dlouhá noc, nebo dlouhý den? A teď, když vás tady vidím, tak mi probíhá hlavou, že jsem některé z vás učil. Že, paní děkanko a pane děkane. Excelentní student a excelentní studentka. Některým jsem vedl diplomové práce. Jsou tady i někteří mí dnešní spolupracovníci a spolupracovnice na této univerzitě, fakultě i katedře. Od profesorů přes docenty až po odborné asistenty. Jsem rád, že tady jsou, protože to jsou jména, kterých si vážím a která přispívají k tomu, čím je naše univerzita nyní. Ti, kteří vás tehdy zkoušeli, už třeba ani nejsou mezi námi, proto si všichni, kteří s vámi tehdy pracovali, zaslouží vzpomínku. No a třeba vaši bývalí spolužáci dnes již zkouší nebo zanedlouho budou zkoušet vaše děti. Díky, že jste tady.

No, jste opravdu silný absolventský ročník. Vždyť i Robert Záruba tehdy z televize křičel *Vítej, zlatý hattricku*. Na této univerzitě to ale můžeme křičet stále, protože někteří z vás již byli promováni jako bakaláři, pak jako inženýři, no a teď potřetí – stříbrně. Takže to musíme křičet. Možná ne zlatý hattricku, ale musíme křičet, jak jsme dobří. Ano, jsme velice dobří. V roce vaší promoce byla v jednom z žebříčků, které hodnotí vysoké školy a který se nazývá Academic Ranking of World Universities, z univerzit v České republice pouze Univerzita Karlova, a to na nějakém 300.–350. místě na světě. Dnes je na světě přibližně 25 000 univerzit a vysokých škol, z toho přes 13 tisíc v Evropě, jak mi to sdělil ChatGPT verze 4.0. A dnes je v onom žebříčku i naše univerzita, a to na 800. místě na světě. Tedy mezi 3 % nejlepších na světě. Česká fotbalová reprezentace patří mezi 20 % nejlepších na světě, i když po tom zápase s Jižní Koreou už o tom můžeme pochybovat. Karlova Univerzita si nepolepšila, my ano, protože jsme se v onom žebříčku za těch 25 let nejen objevili, ale i vystoupali vzhůru a od roku 2018 jsme z něj nikdy nevypadli. A v předmětné oblasti odpovídající profilu ČZU, tedy v zemědělství a lesnictví, jsme dokonce na 28. místě světa a v ekologii na místě 50. Tak vysoko v nějaké předmětné oblasti, tím více profilové oblasti, není žádná česká ani moravská či slezská univerzita. A my v nich poskytujeme vzdělání odpovídající našemu profilu. Přitom jak minulý, tak současný prezident České republiky několikrát prohlásili, že by bylo potřebné mít nějakou univerzitu v první stovce. Tady ji mají. Jen to někteří nechtějí slyšet. No, uznat, že

je někdo lepší, to bylo těžké už před oněmi 25 lety. A tento úspěch ČZU je i vaším dílem, ať již zde na univerzitě působíte, nebo vaše aktivity směřovaly po absolvování mimo ni. Upřímně vám děkuji. Můžete být hrdi na to, co i díky vám naše univerzita dokázala.

Milé absolventky a milí absolventi,

před 25 lety jsme byli in. Já měl za sebou 10 let působení zde a vy pět let studia. Byli jsme generace, která zažila první USB flashky a obrovským hitem se stala herní konzole Play Station 2. A dnes? Play station už má číslo 5, máme tu virtuální realitu, máme tady streamovací platformy, chytré hodinky a bezdrátová sluchátka. Ty poslední dvě položky nahradily psané taháky. Rok před vaší promocí zpívají Chinasky: „*Nic není jako dřív, nic není, jak bývalo*“. To platí i po 25 letech. Čas běží a mění. Jak říkala ve filmu *Vesničko má středisková* Ludmila Hrabětová ve ztvárnění Milady Ježkové malíři Evženu Rybovi, kterého hrál Zdeněk Svěrák: „*Ono vesnice se nám, mladý muži, změnila. My si už neříkáme teto a strejdo*.“ Tato slova jsou nádhernou nahrávkou na parafrázi: „*Ono ČZU se nám, mladí absolventi a mladé absolventky, změnila*.“ Nejde ani tak o oslovování, i když někteří už říkají, že se neoslovujeme milí studenti a pedagogové, ale vážená studentská populace a vážené pedagožstvo. Ta změna je ale patrná i jinde. Za vás tady byly podle výroční zprávy o činnosti z roku 2001 pouhé čtyři fakulty a jeden Institut. Dnes máme šest fakult a jeden Institut a z toho původního institutu se stala fakulta. Když jste tady absolvovali, bylo zde nějakých 8500 studujících. Dnes je to téměř 20 000. Když jste promovali, byla zde zhruba stovka studujících za účelem získání titulu ze zahraničí. Dnes je tu ze zahraničí ke 4500 studujících ze 111 zemí světa. Od devíti z Japonska či jednoho z Nového Zélandu až po Spojené státy americké, těch je 35, až by se chtělo říci: *Vy nás ale zásobujete, pane Donalde*. Při severojižním pohledu potom od Švédska – ti jsou dva – až po Jihoafrickou republiku – jeden. Ti všichni, kteří jsou ze zahraničí, budou, pokud jako vy projdou úskalími zkoušek a dalších povinností, promovat v této aule. A tato čísla zahraničních studujících jsou bez těch, kteří k nám přijíždějí na studentské mobility. Těch v roce vaší promoce přijelo na ČZU celkem 18 a další 53 na letní školy. V roce 2025 jich bylo celkem přes 1000. Za vás vyjelo do zahraničí na 100 studentů a studentek, dnes je to přes 750, a to i do Asie, Latinské Ameriky nebo až na Nový Zéland. Studující mají dnes možnost absolvovat na 150 studijních programů od bakalářských až po doktorské, a to v kombinované a prezenční formě. První programy jsou realizovány jako distanční. Výroční zpráva ČZU za rok vaší promoce uvádí, že bylo podáno několik projektů evropského výzkumu a hovoří o tom, že výzkum v rámci všech projektů přinesl univerzitě celých 35 milionů korun. Dnes se jenom u mezinárodních projektů jedná o nižší stovky podaných žádostí a vloni bylo na univerzitě realizováno přes 40 projektů významného evropského programu Horizont, včetně nejprestižnější kategorie ERC grantů. Jenom tyto projekty přinesly do rozpočtu přes půl miliardy. Výroční zpráva za rok 2001 se hrdí celkem 484 vědeckými publikacemi vzniklými v rámci tzv. výzkumných záměrů. Podle výroční zprávy za rok 2025 jsme v minulém roce publikovali jenom v takzvaných impaktovaných časopisech přes 1200 článků. Rozsáhle spolupracujeme se subjekty mimo akademickou sféru, od podniků a municipalit přes státní a veřejnou správu až po nevládní organizace, přičemž tato spolupráce se nesoustředí pouze na prostorově blízké regiony nebo na celou ČR, ale probíhá i daleko za našimi hranicemi. Nakonec řada z vás se na této spolupráci přímo podílí. Za to, že jste v neustálém kontaktu s námi, vám moc

děkuji. Tolik tedy v krátkosti, čím je dnes ČZU, univerzita, již jste součástí. Vítejte mezi svými, vítejte doma.

Vážené dámy a pánové,

když jsem se vás na začátku svého proslovu zeptal „*Tak co, jakých bylo těch 25 let od doby, kdy jste tu promovali*“, ukazoval jsem poté, co vše se za ten čas změnilo. Jenže čas má i druhý atribut – kontinuitu, stálost. Změny běží, jen já tak nějak zkouším stále stejně. No prostě progresivní konzerva. Vy tady zase sedíte v aule a já si to interpretuji tak, že se vám stýská po tom být znovu studenty či studentkami a aspoň být znovu na svých promocích. Helenka Vondráčková, která před 25 lety slavila comeback, je kontinuálně pořád s námi. Takže novoty a tvrdé retro. Změna a kontinuita jako dva bytostné atributy našich životů, které se paradoxně nevylučují, ale vzájemně se potřebují. A to je krásná podstata našich životů, ale i to, co naše životy činí nesmírně složitými. Čím více měnám jsme vystaveni, tím více si přejeme kontinuitu. Čím déle něco běží stejně, tím více si to přejeme změnit. Nejsme spokojeni s existujícím stavem, s tím, co je tu stálé. Ale zároveň se nám nelíbí jakékoliv změny toho stavu. Na svých pracovištích to znáte velmi dobře. Váš šéf, který je nad vámi, by už dávno neměl být ani vrátným. Ale ten nový, co přišel po něm, co ho vyměnil, proboha, no to snad ne. Taková fotbalová Sparta by o změnách a kontinuitě mohla vyučovat. Jen se to trochu usadí, už je to zase změněno a zažíváme déjà vu. Proto chceme změny, ale zároveň je nenávidíme. Proto nejsme spokojeni s tím, co je neustále kontinuální, ale zároveň hledáme a požadujeme bezpečí zřejmé a jasné dlouhodobosti. A přemýšlet o důvodech této protikladnosti a zároveň symbiózy kontinuity a změny, to je už hodno filozofické debaty. Vy jste tuto debatu zvládli. Jak jsem říkal, řadu z vás jsem zkoušel, tak jste mi to museli odpovědět, podobně jako jste to odpověděli všem mým kolegům a kolegyním, když jste zde studovali. Jinak byste tady nepromovali. Váš život je dokladem, že jste tuto debatu zvládli prakticky. Když mluví vaše vzpomínky na studium na České zemědělské univerzitě, slova jsou zbytečná. Když mluví vaše úspěchy, slova jsou zbytečná. Když mluví váš pozitivní vztah k univerzitě, slova jsou zbytečná. No a když mluvím já, tak jsem vlastně také tak nějak zbytečný. Tak – symbolicky – na další léta řešení protikladnosti a symbiózy kontinuity a změn a pojďme rychle promovat.